

Засади здоров'яформуючої діяльності дітей молодшого шкільного віку в контексті сучасних освітніх інновацій

Національний університет фізичного виховання і спорту України (м. Київ)

Постановка наукової проблеми та її значення. Проривом у розвитку сучасної системи освіти в Україні стало впровадження освітніх інновацій, пов'язаних із реформуванням системи початкової освіти; реалізація концепції «Нової української школи» [9], що затверджено на законодавчому рівні «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти “Нова українська школа” на період до 2029 року» [9]. Зроблено крок у бік набуття системою освіти України характерних загальносвітових тенденцій розвитку.

Новими засадами, що регламентуються у світі впровадження освітніх інновацій, стали формування особистісних якостей, які забезпечують успішну соціально-психологічну адаптацію в суспільстві, готовність до подальшої неперервної освіти впродовж життя, трудової діяльності; конкурентоспроможність на ринку праці; формування ключових компетентностей, навичок ХХІ ст., необхідних кожній людині для її успішної життєдіяльності в сучасному світі; вироблення навичок здорового способу життя (ЗСЖ) та ціннісного ставлення до власного здоров'я [5, 7].

Відповідно до ключових положень запропонованої концепції Нової української школи провідного значення набувають практичні навички реалізації отриманих теоретичних знань у різноманітних життєвих ситуаціях.

Особливої актуальності ці зміни набувають у контексті побудови освітнього процесу саме на рівні початкової освіти, оскільки навчання в початковій школі дітей є важливим періодом набуття соціального досвіду, який супроводжується складним періодом адаптації до умов навчання й створює базу основу для подальшого розвитку дитини [1, 7, 11].

Процес фізичного виховання не залишається осторонь перегляду ключових положень функціонування системи освіти. Широкий спектр освітніх інновацій у напрямі досягнення загальносвітових стандартів побудови освітнього процесу потребує розробки механізмів їх упровадження на основі комплексного підходу до здоров'яформуючої діяльності дітей у процесі фізичного виховання [2, 3, 12].

Зв'язок із науковими планами, темами. Тему статті розроблено згідно зі Зведеним планом НДР Національного університету фізичного виховання і спорту України на 2016–2020 рр. за темою 3.13. «Теоретико-методичні основи здоров'яформуючих технологій у процесі фізичного виховання різних груп населення» (номер державної реєстрації 0116U001615).

Мета дослідження – оцінити ефективність упровадження концепції здоров'яформуючих технологій на рівень мотивації дітей до навчання як напряму реалізації ідей Нової української школи.

Завдання дослідження:

- 1) за даними науково-методичної літератури та практичного досвіду оцінити ступень розробки проблеми формування здоров'я дітей шкільного віку.
- 2) проаналізувати зміни мотивації дітей до навчання в початковій школі.
- 3) оцінити вплив засобів і методів здоров'яформуючої діяльності на рівень мотивації дітей молодшого шкільного віку до навчання в межах функціонування авторської концепції.

Методи дослідження – аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури, систематизація, контент-аналіз, метод оцінки психологічного стану дітей (методика скринінгової оцінки рівня шкільної мотивації Н. Г. Лусканової), методи математичної статистики.

Результати дослідження. У процесі визначення етапності проведення наукового дослідження визначено його реалізацію на констатувальному та формуальному етапах. У процесі постановки проблематики дослідження проведено констатувальний педагогічний експеримент, у якому брали участь 265 дітей віком 6–10 років. Оцінку психологічного стану обстежуваних здійснено за допомогою тесту «Шкільна мотивація» [6]. У результаті аналізу оцінки рівня шкільної мотивації

дітей можна зробити такі висновки (табл. 1): у статеві-віковій групі 6-10 років виявлено найбільшу кількість дітей із високою шкільною мотивацією (33,96 % (n = 90)), 32,83 % (n = 87) молодших школярів мають гарну мотивацію, позитивно ставляться до школи 21,51 % (n = 57) учнів молодших класів, низький рівень шкільної мотивації й негативну мотивацію мають 7,55 (n = 20) і 4,15 % (n = 11) дітей молодшого шкільного віку відповідно.

Таблиця 1

Розподіл дітей молодших класів за станом мотивації до навчання в школі (n=265), %

Статеві-вікова група	n	Стан шкільної мотивації					
		висока	гарна	позитивна	низька	дезадаптація	
6 років	X	22	36,36	31,82	22,73	4,55	4,55
	Д	25	64,00	20,00	16,00	-	-
7 років	X	47	21,28	36,17	29,79	4,26	8,51
	Д	44	40,91	31,82	22,73	2,27	2,27
8 років	X	21	19,06	33,33	33,33	9,52	4,76
	Д	19	26,32	42,11	15,78	10,53	5,26
9 років	X	22	22,73	27,27	18,18	22,73	9,09
	Д	28	35,72	32,14	21,43	7,14	3,57
10 років	X	19	36,84	31,58	15,79	15,79	-
	Д	18	38,89	44,44	5,56	11,11	-

Примітка. X – хлопці, Д – дівчата.

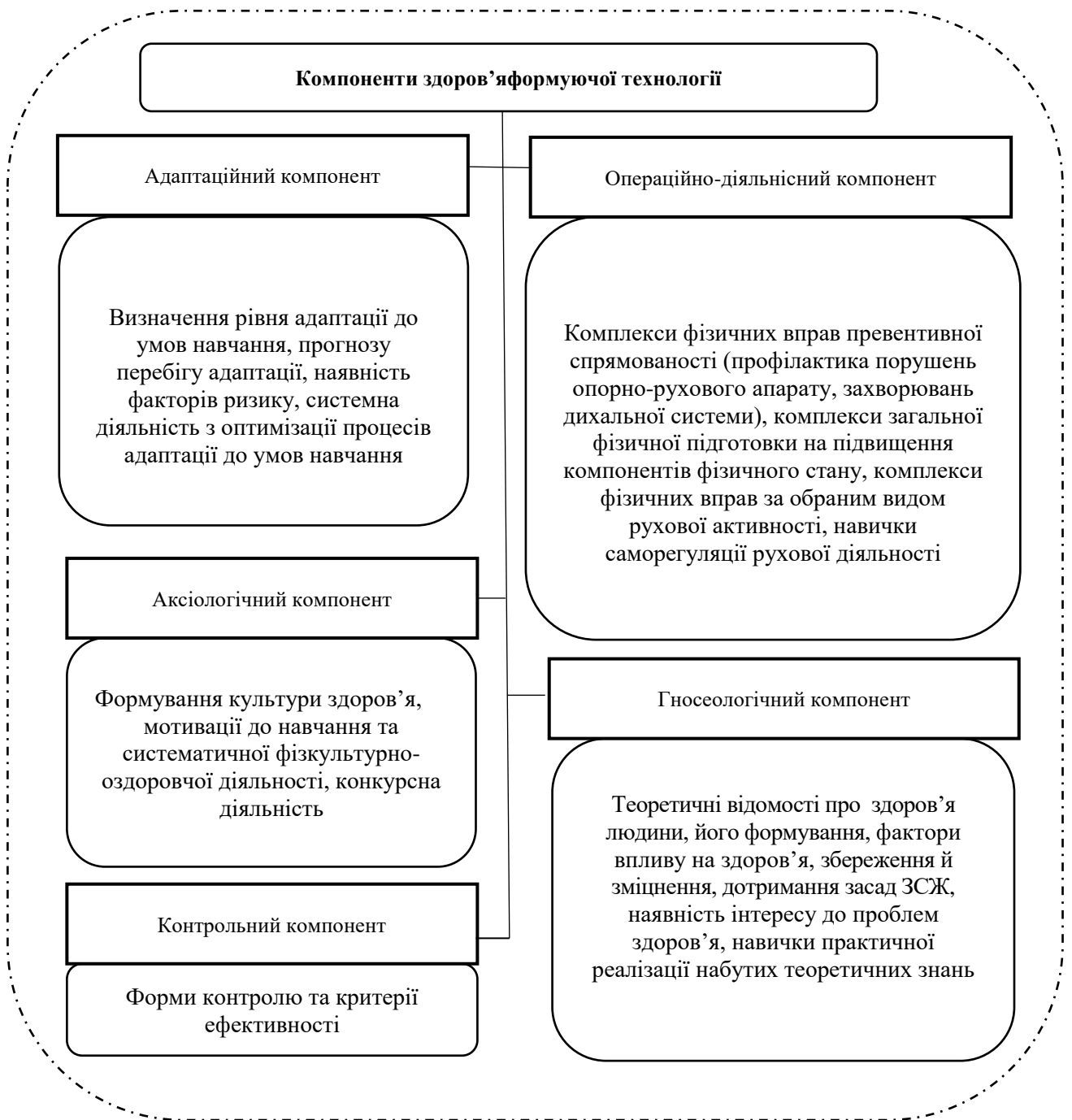
Отже, основна частина дітей (66,79 % (n = 177)) відзначається високим і гарним рівнем шкільної мотивації, що дає їм можливість успішно справлятися з навчальним навантаженням. При цьому, щоб уникнути серйозних ускладнень у навчальній діяльності, у 33,21% (n = 88) молодших школярів рівень шкільної мотивації вимагає підвищення.

Відповідно до отриманих результатів проведеного констатувального етапу дослідження потрібно сконцентрувати увагу на визначенні засобів впливу на покращення психологічного стану дітей під час навчання в початковій школі.

У контексті модернізації змісту освіти в межах функціонування Нової української школи потребують стимулювання процесу переходу до впровадження сучасного Державного стандарту початкової освіти, реалізація інноваційних засобів фізичного виховання, формування теоретичних знань дітей щодо засад ЗСЖ, підвищення компетентності кадрового потенціалу першого рівня повної загальної середньої освіти, розширення арсеналу засобів підвищення психологічного стану дітей під час навчання в школі [4, 8, 9].

У цьому напрямі розроблено концепцію здоров'яформуючих технологій у процесі фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку, що зумовлено необхідністю впровадження освітніх інновацій у напрямі формування здоров'я дітей, котрі активно розвиваються останнім часом і набувають особливого значення в контексті сучасних підходів до побудови Нової української школи.

Метою концепції визначено розробку теоретико-методичних та технологічних засад здоров'яформуючої діяльності в процесі фізичного виховання дітей молодшого шкільного віку, яка спрямована на підвищення рівня їхніх адаптаційно-резервних можливостей, рухової активності, мотивації до навчання й оптимізації процесу адаптації дітей до умов навчання в школі. В основу практичної реалізації концепції покладено здоров'яформуючу технологію, що ґрунтувалася на використанні різноманітних засобів фізичного виховання, одним із яких було використання засобів туризму. Складовими частинами здоров'яформуючої технології були п'ять взаємопов'язаних компонентів (рис. 1).

Рис. 1. Блок-схема компонентів здоров'яформуючої технології дітей молодшого шкільного віку процесі фізичного виховання

В основу програми покладено відповідність формування ключових компетентностей учнів засадам Нової української школи [9], а саме екологічну грамотність і здорове життя, що проявляється у формуванні вміння розумного та раціонального користування природними ресурсами, дбайливого ставлення до навколишнього середовища, усвідомленні ролі довкілля для життя та здоров'я людини, набуття теоретичних знань і практичних умінь досягання засад ЗСЖ [9]. Значну увагу під час розробки заходів у межах функціонування технології відведено на формування ціннісного ставлення до власного здоров'я. В основу розробки та впровадження засобів формування ціннісного ставлення до здоров'я покладено усвідомлення учнями молодших класів цінності здоров'я й переваги дотримання ЗСЖ у повсякденному житті, що є запорукою свідомого вибору переваг ЗСЖ у майбутньому.

Серед основних дій із формування ціннісного ставлення до власного здоров'я в дітей визначено підвищення інформативності та емоційної насиченості змісту педагогічної діяльності, застосування методів емоційного впливу на формування ціннісного ставлення до здоров'я, створення здоров'язберігального освітнього простору в закладі освіти, побудова процесу фізичного виховання відповідно до формування потреб у систематичній фізкультурно-оздоровчій діяльності та мотивації до дотримання засад ЗСЖ, застосування інноваційних засобів і різноманіття форм проведення занять, що, на нашу думку, є запорукою підвищення психологічного стану дітей у процесі навчання в школі.

Серед засобів фізичного виховання, які характеризуються значним впливом на мотиваційну сферу учнів та визначали прояв взаємодії сім'ї й школи, було проведення масових фізкультурно-оздоровчих заходів: «День здоров'я» зі змістом туристичного походу, «Веселі туристичні старти». Це сприяє виконанню комплексу оздоровчих завдань, формуванню в школярів організаційних навичок, розширенню досвіду спілкування з дітьми та батьками.

Визначення ефективності запропонованого комплексу засобів перевірено на формульованому етапі педагогічного експерименту, у якому брала участь 91 дитина 6–10 років, які склали дві контрольні й дві експериментальні групи. ЕГ1 та КГ1 – учні першого класу, ЕГ2 і КГ2 – учні 3- та 4-х класів. Діти ЕГ займалися за розробленою здоров'яформуючою технологією на основі засобів активного туризму, учасники КГ реалізовували основні засоби фізичного виховання в школі й займалися в гуртку на базі позашкільного закладу відповідно до програми «Юні туристичні краєзнавці» [10]. Тривалість формульованого педагогічного експерименту становила дев'ять місяців.

Оцінка змін у рівні мотивації до навчання в школі за період педагогічного експерименту контингенту дітей ЕГ1 та КГ1 мала різну динаміку змін. Так, на початок педагогічного експерименту розподіл учнів ЕГ1 і КГ1 за рівнем мотивації до навчання в школі мав схожу структуру, діти КГ1 28 % (n = 7) мали високий рівень мотивації, 52 % (n = 13) – хороший рівень й однакова кількість – по 8 % (n = 2) – позитивний та низький. На жаль були присутні діти, котрі характеризувалися розладами, – 4 % (n = 1). Серед учасників ЕГ1 23,08 % (n = 6) мали високий рівень мотивації до навчання, 46,15 % (n = 12) – хороший, 19,23 % (n = 5) – позитивний та 3,85 % (n = 1) – низький рівень. Серед представників ЕГ1 також були діти з дезадаптацією – 7,69 % (n = 2).

За період педагогічного експерименту учасники ЕГ1 характеризувалися позитивною динамікою змін мотивації до навчання, а саме на 26,92 % збільшилася кількість учнів із високим рівнем мотивації до навчання за рахунок зменшення кількості учнів із хорошим і позитивним рівнями на 15,385 та 7,69 % відповідно; на 3,85 % зменшилася кількість учнів із дезадаптацією, що підтверджує ефективність спеціальних засобів підвищення мотивації.

Реалізація процесу фізичного виховання в учнів КГ1 не сприяла наявності позитивних зрушень рівня мотивації, а саме на 12 % зменшилася кількість дітей із високим рівнем мотивації та на 24 % – із хорошим, натомість спостерігаємо збільшення чисельності учнів із позитивною мотивацією на 24 %, із низьким рівнем – на 4 % і на 8 % – кількість дітей із дезадаптацією.

Позитивні зміни в рівні мотивації дітей до умов навчання також спостерігаємо для контингенту дітей другого циклу підготовки в початковій школі. Так, динаміка зміни оцінки шкільної мотивації, яку визначали на початку й у кінці формульованого експерименту, і диференціація молодших школярів за її рівнями свідчать про те, що:

– на початку експерименту спостерігаємо приблизно однаковий розподіл за рівнями шкільної мотивації дітей КГ2 (із високим рівнем виявлено 35 % (n = 7) дітей, стільки ж – із хорошим рівнем, із позитивним, низьким і негативним – 15 % (n = 3), 10 % (n = 2) та 5 % (n = 1) відповідно) і ЕГ2 (із високим рівнем визначено 35 % (n = 7) дітей, із хорошим – 30 % (n = 6), із позитивним і низьким – по 15 % (n = 3) молодших школярів, із негативним рівнем – 5 % (n = 1) учнів), що узгоджується з результатами цього опитування дітей на констатувальному етапі педагогічного експерименту;

– у кінці експерименту зафіксовано збільшення кількості дітей із високим рівнем шкільної мотивації як у КГ2 (до 55 % (n = 11) дітей), так і в ЕГ2 (до 75 % (n = 15) молодших школярів). При цьому скоротилася кількість дітей із хорошим рівнем у КГ2 до 25 % (n = 5), в ЕГ2 – до 15 % (n = 3). Кількість дітей із позитивним рівнем у КГ2 не змінилася (15 % (n = 3)), а в ЕГ2 – скоротилася до 10 % (n = 2). Дітей із низьким рівнем шкільної мотивації в кінці експерименту не виявлено, а із негативним рівнем була одна дитина в КГ2 (5 %);

– у динаміці формульованого педагогічного експерименту на 30 % більше дітей ЕГ2 показали підвищення рівня шкільної мотивації, порівняно з представниками КГ2;

– значної гендерної різниці в динаміці зміни рівня шкільної мотивації в процесі формульованого педагогічного експерименту не виявлено.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Реалізація засад євроінтеграції системи освіти в Україні охоплює процес фізичного виховання через упровадження освітніх інновацій у межах функціонування «Нової української школи». Ці процеси перебувають у фазі становлення, що розкриває можливість запровадження інноваційних підходів до збереження та формування здоров'я дітей. Серед наукових досліджень авторів особливе значення для формування здоров'я дітей приділяється стимулюванню свідомого ставлення до видів оздоровчої діяльності, власного здоров'я, упровадженню здоров'яформуючих технологій. На жаль, проведений аналіз стану мотивації дітей до навчання в початковій школі засвідчує критичне становище поступового зниження мотивації в дітей уже в період першого року навчання з прогресуючим зниженням уваги до систематичного навчання. Для зміни цього становища запропоновано концепцію здоров'яформуючих технологій у процесі фізичного виховання, зміст якої відповідає поступовому формуванню ціннісного ставлення дітей до власного здоров'я, мотивації до систематичної фізкультурно-оздоровчої діяльності та навчання. Практична реалізація концепції здійснюється в межах функціонування здоров'яформуючої технології, яка складається з п'яти взаємопов'язаних компонентів. Перевірка ефективності розробленої технології здійснювалася на прикладі застосування засобів туризму. Використання розробленої технології сприяло підвищенню мотивації дітей до навчання в представників різних вікових груп учнів.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з розробкою та впровадженням здоров'яформуючих технологій у процес фізичного виховання контингенту дітей інших вікових груп.

Джерела та література

1. Андреева О. В., Чернявський М. В. Проблеми та перспективи впровадження рекреаційно-оздоровчих занять в загальноосвітніх школах. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2005. № 4. С. 34–36.
2. Гончарова Н., Денисова Л., Усиченко В. Використання сучасних інформаційних технологій у сфері оздоровчого фітнесу. *Фізичне виховання, спорт, культура здоров'я в сучасному суспільстві*. 2012. No 2. С. 163–166.
3. Гончарова Н.Н. Физическое развитие и функциональное состояние детей младшего школьного возраста с различным уровнем соматического здоровья. *Педагогика, психология и медико-биологические проблемы физического воспитания и спорта*. 2007. № 5. С. 57–59.
4. Кашуба В. О., Гончарова Н. М. Сучасні підходи до моніторингу фізичного стану школярів у процесі фізичного виховання. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання та спорту*. 2010. № 1. С. 71–73.
5. Кашуба В. О., Гончарова Н. М., Бутенко Г. О. Ефективність використання засобів оздоровчого туризму як основи рекреаційно-оздоровчої технології у фізичному вихованні молодших школярів. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2016. No 2. С. 19–25.
6. Лусканова Н. Г. Методы исследования детей с трудностями в обучении. Москва: Фолиум; 1993. 64 с.
7. Ляшенко О. І. Пріоритети розвитку української школи в умовах реформування освіти *Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Серія: Педагогічна*. 2016. № 22. С. 39–42.
8. Про затвердження Державного стандарту початкової освіти. 2018 [цитовано 2018 Квіт 20]. Постанова Кабінету Міністрів України № 87. 2018 Лют 21. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>
9. Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. 2016 [цитовано 2017 Трав 10]. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988-р. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80>
10. Програми з позашкільної освіти: туристсько-краєзнавчий напрям/упорядник Н. В. Савченко. Київ, 2012. URL: <http://ukrjuntur.org.ua/nasha-bbloteka/programi-gurtkv>
11. Саєнко В. Г. Східні єдиноборства як фактор сервісної діяльності туристично-рекреаційних комплексів України. *Стратегічне управління розвитком фізичної культури і спорту*: зб. наук. праць. Харків: ХДАФК, 2017. С. 225–235.
12. Goncharova N. Fundamental principles of the concept of health-forming technologies in the process of physical education of primary-school aged children. *Journal of Education, Health and Sport formerly Journal of Health Sciences. Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz*. 2017. № 7(8). P. 633–648.

Referens

1. Problemy ta perspektyvy vprovadzhennia rekreatsiino-ozdorovchykh zaniat v zahalnoosvitnikh shkolakh [Problems and prospects of introducing recreation and health related lessons in schools] / O. V. Andrieieva,

- M. V. Cherniavskiy // Teoriia i metodyka fizychnoho vykhovannia i sportu. [Theory and Methods of Physical Education and Sports]. 2005. № 4. S. 34–36.
2. Honcharova N. Vykorystannia suchasnykh informatsiinykh tekhnolohii u sferi ozdorovchoho fitnesu [Usage of Modern Informational Technologies in Physical Fitness Sphere] / N. Honcharova, L. Denysova, V. Usychenko // Fizyчне vykhovannia, sport, kultura zdorovia v suchasnomu suspilstvi [Physical Education, Sports and the Culture of Public Health in Modern Society] 2012. No 2. S. 163–166.
  3. Honcharova N.N. Fyzycheskoye razvytye y funktsyonalnoe sostoianiye detei mladshoho shkolnoho vozrasta s razlichnym urovnem somaticheskoho zdorovia [Physical development and functional condition of children of junior school age with a various level of somatic health]/ N.N. Honcharova // Pedahohyka, psykholohyia y medyko-byolohycheskye problemy fyzycheskoho vospytanyia y sporta [Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports]. 2007. № 5. S. 57–59.
  4. Kashuba V. O. Suchasni pidkhody do monitorynhu fizychnoho stanu shkoliariv u protsesi fizychnoho vykhovannia [Modern approaches of monitoring children's physical state in the process of physical education] / V. O. Kashuba, N. M. Honcharova // Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia ta sportu [Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports]. 2010. № 1. S. 71–73.
  5. Kashuba V.O. Efektyvnist vykorystannia zasobiv ozdorovchoho turyzmu yak osnovy rekreatsiino-ozdorovchoi tekhnolohii u fizychnomu vykhovanni molodshykh shkoliariv [Effectiveness of health tourism application as the basis of health related recreational technology in primary school pupils' physical education] / V.O. Kashuba, N.M.Honcharova, H.O.Butenko // Pedahohika, psykholohiia ta medyko-biolohichni problemy fizychnoho vykhovannia i sportu [Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports]. 2016. No 2. S. 19–25.
  6. Luskanova N. H. Metody issledovaniia detei s trudnostiami v obuchenii [Research methods for children with learning difficulties] / N. H. Luskanova. Moskva : Folyum; 1993. 64 s.
  7. Liashenko O I. Priorytety rozvytku ukrainskoi shkoly v umovakh reformuvannia osvity [Priorities of development of ukrainian education in the context of educational reform]/ O. I. Liashenko // Zbirnyk naukovykh prats Kamianets-Podilskoho natsionalnogo universytetu im. Ivana Ohienka. Serii: Pedahohichna [Collection of Scientific papers Kamianets-Podilskyi National Ivan Ohienko University. Pedagogical series], 2016. № 22. S. 39–42.
  8. Pro zatverdzhennia Derzhavnoho standartu pochatkovoї osvity [Internet] [On Approval of the State Standard of Elementary Education]. 2018 [tsytovano 2018 Kvit 20]. Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy № 87 [Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine № 87] 2018 Liut 21. Dostupno: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnogo-standartu-pochatkovoyi-osviti>.
  9. Pro skhvalennia Kontseptsii realizatsii derzhavnoi polityky u sferi reformuvannia zahalnoi serednoi osvity «Nova ukrainska shkola» na period do 2029 roku [Internet] [On Approval of the Concept for the Implementation of the State Policy in the Reform of General Secondary Education "New Ukrainian School" for the period up to 2029]. 2016 [tsytovano 2017 Trav 10]. Rosporiadzhennia Kabinetu Ministriv Ukrainy [The arrangement of the Cabinet of Ministers of Ukraine] vid 14 hrudnia 2016 r. № 988-r. Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/988-2016-%D1%80>.
  10. Prohramy z pozashkilnoi osvity: turystsko-kraieznavchyi napriam [Programs for extracurricular education: tourist and liberal studies] [Elektronnyi resurs] / Kolektiv avtoriv: uporiadnyk N. V. Savchenko. K., 2012. Rezhym dostupu do resursu: <http://ukrjuntur.org.ua/nasha-bbloteka/programi-gurtkv>.
  11. Saienko V. H. Skhidni yedynoborstva yak faktor servisnoi diialnosti turystychno-rekreatsiinykh kompleksiv Ukrainy [Oriental martial arts as a factor of service activity of tourist and recreational complexes of Ukraine] / V. H. Saienko // Stratehichne upravlinnia rozvytkom fizychnoi kultury i sportu : zb. nauk. prats [Strategic managment of physical culture and sports] collection of scientific articles]. Kharkiv : KhDAFK, 2017. S. 225–235.
  12. Goncharova N. Fundamental principles of the concept of health-forming technologies in the process of physical education of primary-school aged children. Journal of Education, Health and Sport formerly Journal of Health Sciences. Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz, 2017; 7(8): 633-648.

Анотації

Актуальність. Сучасний етап розвитку системи початкової освіти в Україні характеризується значними системними перетвореннями його змісту та підходів до здійснення. Ця тенденція є результатом інтеграції системи освіти в Україні до всесвітнього освітнього простору та розкриває нові перспективи перетворення процесу фізичного виховання в напрямі формування здоров'я дітей молодшого шкільного віку. У процесі здоров'яформуючої діяльності значної уваги потребує досягнення високого рівня мотивації в дітей до навчання в школі. **Мета дослідження** – оцінити ефективність дії упровадження концепції здоров'яформуючих технологій на рівень психологічного стану дітей у період навчання в початковій школі як напряму реалізації ідей Нової української школи. **Методи дослідження** – аналіз та узагальнення даних науково-методичної літератури, систематизація, контент-аналіз, метод оцінки психологічного стану дітей (методика скринінгової оцінки рівня шкільної мотивації Н. Г. Лусканової), методи математичної статистики. Конtingент досліджуваних складала на констатувальному етапі дослідження 265 учнів 1–4 класів й на формуючому – 91 школяр 1, 3- та

4-х класів закладів загальної середньої освіти. Результати проведеного констатувального етапу педагогічного експерименту розкривають наявність проблемних питань низького рівня здоров'я дітей молодшого шкільного віку й процесів зниження мотивації до навчання за період навчання в початковій школі. Серед напрямів формування здоров'я дітей та підвищення мотивації до навчання в школі запропоновано концепції здоров'яформуючих технологій, практична реалізація якої визначається розробкою здоров'яформуючої технології, що відповідає засадам Нової української школи. Ефективність запропонованої концепції перевірено в процесі формування педагогічного експерименту. Використання запропонованих засобів сприяло підвищенню мотивації дітей молодшого шкільного віку до навчання в школі, чого досягнуто для категорії учнів ЕГ різного віку.

Ключові слова: діти молодшого шкільного віку, формування, здоров'я, мотивація.

Виталий Кашуба. Наталия Гончарова. Принципы здоровьесформирующей деятельности детей младшего школьного возраста в контексте современных образовательных инноваций. Актуальность.

Современный этап развития системы начального образования в Украине характеризуется значительными системными превращениями его содержания и подходов к осуществлению. Данная тенденция является результатом интеграции системы образования в Украине ко всемирному образовательному пространству и раскрывает новые перспективы превращения процесса физического воспитания в направлении формирования здоровья детей младшего школьного возраста. В процессе здоровьесформирующей деятельности в значительном внимании нуждаются достижения высокого уровня мотивации в детей к учебе в школе. **Цель исследования** – оценить эффективность внедрения концепции здоровьесформирующих технологий на уровень психологического состояния детей в период учебы в начальной школе, как направление реализации идей Новой украинской школы. **Методы исследования** – анализ и обобщение данных научно-методической литературы, систематизация, контент-анализ, метод оценки психологического состояния детей (методика скрининговой оценки уровня школьной мотивации Н. Г. Лускановой), методы математической статистики. Контингент исследуемых составили на констатирующем этапе исследования 265 учеников 1–4 классов и на формирующем – 91 школьник 1, 3- и 4-х классов заведений общего среднего образования. Результаты проведенного констатирующего этапа педагогического эксперимента раскрывают наличие проблемных вопросов низкого уровня здоровья детей младшего школьного возраста и процессов снижения мотивации к учебе за период учебы в начальной школе. Среди направлений формирования здоровья детей и повышения мотивации к учебе в школе предлагаются концепции здоровьесформирующих технологий, практическая реализация которой определяется разработкой здоровьесформирующей технологии, которая отвечает принципам Новой украинской школы. Эффективность предложенной концепции была проверена в процессе формирующего педагогического эксперимента. Использование предложенных средств способствовало повышению мотивации детей младшего школьного возраста до учебы в школе, которая была достигнута для категории учеников ЭГ разного возраста.

Ключевые слова: дети младшего школьного возраста, формирование, здоровье, мотивация.

Vitaliy Kashuba, Nataliya Honcharova. Principles of healthforming activity of children of elementary school age in the context of modern educational innovations. Topicality.

The current stage of development of the system of primary education in Ukraine is characterized by significant systemic transformations of its content and approaches to implementation. This tendency is the result of integration of the educational system in Ukraine into the world educational space and reveals new perspectives of transformation of the process of physical education in the direction of health formation of children of elementary school age. In the process of healthforming activities, considerable attention is required to achieve a high level of motivation for children to study at school. **The objective of the study** was to assess the effectiveness of the implementation of the concept of healthforming technologies on the level of psychological state of children during the period of education in primary school as a way of implementing the ideas of the New Ukrainian school. **The methods of research:** analysis and generalization of data of scientific and methodical literature, systematization, content analysis, method of assessing the psychological state of children (the method of screening assessment of the level of school motivation by N. H. Luskanova), methods of mathematical statistics. The contingent of the examined made up at the confirmatory stage of the study of 265 pupils of 1st-4th grades and at the forming stage of 91 students of 1st, 3rd and 4th classes of institutions of general secondary education. The results of the preliminary stage of the pedagogical experiment reveal the existence of problematic issues of low level of health of children of junior school age and processes of reducing motivation to studying during the period of study in elementary school. Among the directions of the formation of children's health and enhancement of motivation to study at school, the concept of healthforming technologies is proposed, the practical implementation of which is determined by the development of healthforming technology, which is in line with the principles of the New Ukrainian school. The effectiveness of the proposed concept was tested in the process of forming a pedagogical experiment. The use of the proposed means contributed to increasing the motivation of primary school children to study at school, which was achieved for the category of pupils of the experimental group of all ages.

Key words: children of junior school age, formation, health, motivation.